

колѣне въ класа, запирали ги и въ тъмни стаи, посещавани отъ плѣхове. Но най-голѣма роль въ възпитателнитѣ наказания безспорно играели шамарътъ, прѣчката, а понѣкога и тоягата. За нечисти рѣце или ногти, прѣчката играяла по дланитѣ и върховетѣ на прѣститѣ. За извънредни простѣпци, особено противъ нравственността, биели съ прѣчки по заднитѣ меки части на тѣлото и по боси крака. За биенето по крака на повъзрастнитѣ, вързвали имъ ги на особено направени *фаланги*.

Всички тия наказания, въпреки тѣхната жестокостъ, имали и тая добра страна, че калили характера на ученицитѣ, и това каляване значително спомогнало отпосле въ борбитѣ съ тогавашнитѣ народни потисници.

При всички тия несгоди, нашитѣ дѣди и бащи се учили усърдно, били доста просветени за времето си, изкарали отлични борци срещу фанариоти и турци и спомсгнали за освобождаване на отечеството ни отъ това двойно иго, уредили го и отвѣдили синове и унуци, които да продължатъ по-нататъшното му преуспяване.

БЈДНИ ВЕЧЕРЬ

Отъ Рождество до Богоявление, презъ тѣй нареченитѣ отъ народа „мръсни дене“, хората прекарватъ почти въ непрекъснато празнуване, съпроводено съ множество обреди, обичаи, гошавки и веселби, които сж остатъци отъ стародавно време. Най-тържественно се празнува Коледата, почвайки от Бждния вечерь. Самото название Коледа — латинското *календе*, показва връзката между тия празници и известнитѣ римски празденства въ честь на зимния слънцеповрътъ къмъ топлина, а следователно и къмъ плодородието, съ което е билъ тѣсно свързанъ всичкиятъ физически и духовенъ животъ на езическитѣ народи. Християнството се е приспособило само къмъ тѣхъ, измѣнявайки формата, но не и сжщността имъ.

Бждниятъ вечерь, т. е. вечерьта предъ Рождество Христово, се празнува съ особени церемонии. Това празденство въ основата си е навредъ еднакво, но въ подробноститѣ му сжществуватъ множество, макаръ и не сжществени, различия. Презъ цѣлия предшествующъ день домакинитѣ сж заети съ приготвянето на едене